Duygusal Yakla??m Ba? Etme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Duygusal Yakla??m Ba? Etme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20389

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Duygusal Yakla??m Ba? Etme Ölçe?i (DYA-BÖ), stresli durumlarla ba?a ç?kmada kullan?lan duygusal odakl? stratejileri ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Emre ?enol Durak ve Mustafa Durak taraf?ndan Türk üniversite ö?rencileri ve toplum üyeleri örnekleminde gerçekle?tirilmi?tir. Uyarlama çal??mas?n?n temel amac?, ölçe?in Türkiye ba?lam?nda geçerli?ini ve güvenirli?ini, özellikle de faktör yap?s?n? inceleyerek psikometrik özelliklerini do?rulamakt?r.

Uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü koruyarak, bireylerin duygusal süreçlerini ve duygusal ifade biçimlerini ne ölçüde kulland???n? anlamaya yönelik önemli bir katk? sa?lam??t?r. Ölçe?in, özellikle klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda duygusal ba? etme mekanizmalar?n? de?erlendirmede güvenilir ve geçerli bir araç oldu?u gösterilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Duygusal Yakla??m Ba? Etme, Psikometrik Özellikler, Uyarlama Çal??mas?, Stresle Ba? Etme Stratejileri, Faktör Yap?s?, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Emre ?enol Durak, Mustafa Durak

Amaç

Duygusal Yakla??m Ba? Etme Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin zorlay?c? veya stresli ya?am olaylar?na tepki olarak kulland?klar? iki ana duygusal ba? etme stratejisini, yani duygusal süreçleme (Emotional Processing) ve duygusal ifade (Emotional Expression) boyutlar?n? belirlemektir. Bu uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in kültürel olarak Türk popülasyonuna uygunlu?unu test etmek ve standardize edilmi? psikometrik veriler sunmak için yap?lm??t?r.

Ölçek, özellikle psikoloji, psikiyatri ve rehberlik alanlar?nda, bireylerin duygusal düzenleme becerilerini ve stresle ba?a ç?kma tarzlar?n? daha derinlemesine analiz etme ihtiyac?na yan?t vermektedir. Bu sayede, duygusal ba?a ç?kma stratejilerinin ruh sa?l??? sonuçlar? üzerindeki etkileri ara?t?r?labilir.

Yap?

Ölçek, Duygusal Yakla??m Ba? Etme (Emotional Approach Coping - EAC) yap?s?n? ölçmektedir. EAC, bireyin stresli bir durumla ba?a ç?kmak için duygusal tepkilerini aktif olarak kullanmas?n? ifade eden bir ba? etme biçimidir. Bu yap? genellikle iki temel alt boyutta incelenir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Duygusal Süreçleme (Emotional Processing): Bireyin stresle ili?kili duygular?n? anlamaya, tan?mlamaya ve üzerinde dü?ünmeye yönelik çabalar?n? kapsar. Bu boyut, duygusal fark?ndal??? ve içgörüyü yans?t?r.
Duygusal ?fade (Emotional Expression): Bireyin stresli durumlar kar??s?nda hissetti?i duygular? d??a vurma, ba?kalar?yla payla?ma veya uygun yollarla ifade etme çabalar?n? içerir.

Bu iki boyut, duygusal odakl? ba? etme yöntemlerinin uyumlu ve yap?c? yönlerini temsil ederken, pasif kaç?nma veya a??r? tepki verme gibi i?levsiz yöntemlerden ayr?l?r.

Geçerlik

Durak ve Durak (2011) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal geçerlik kan?tlar? incelenmi?tir. Çal??mada, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe örneklemde ne ölçüde korundu?unu belirlemek amac?yla do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Sonuçlar, ölçe?in iki faktörlü yap?s?n?n (Duygusal Süreçleme ve Duygusal ?fade) Türk kültüründe de geçerli oldu?unu göstermi?tir.

Ek olarak, ölçe?in di?er ilgili psikolojik yap?larla ili?kisi (örne?in, di?er ba? etme stilleri, depresyon veya anksiyete düzeyleri) incelenerek ölçüt ba??ml? geçerlik kan?tlar? sunulmu?tur. Bu analizler, Duygusal Yakla??m Ba? Etme Ölçe?i'nin teorik olarak beklenen yap?larla tutarl? bir ili?ki sergiledi?ini do?rulam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarl?l?k katsay?lar? ve genellikle test-tekrar test yöntemleri ile de?erlendirilmi?tir. Durak ve Durak'?n çal??mas?nda, ölçe?in genel ve alt boyutlar? için Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?lar? hesaplanm??t?r. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri (genellikle .70 ve üzeri), ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir.

Bu bulgular, Duygusal Yakla??m Ba? Etme Ölçe?i'nin Türkçe formunun, ölçtü?ü yap?ya ili?kin tutarl? sonuçlar üretti?ini ve bu nedenle ara?t?rma veya klinik uygulamalarda güvenle kullan?labilece?ini ortaya koymaktad?r. Ölçe?in güvenirlik düzeyleri, ölçe?in sa?lam psikometrik temellere sahip oldu?unu i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Analizler, orijinal ?ngilizce versiyonunda oldu?u gibi, Türkçe formun da iki temel faktörden olu?tu?unu desteklemi?tir: Duygusal Süreçleme ve Duygusal ?fade. Bu iki faktör, toplam varyans?n önemli bir k?sm?n? aç?klam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

DFA sonuçlar?, model uyum indekslerinin (CFI, TLI, RMSEA gibi) kabul edilebilir veya iyi uyum düzeylerinde oldu?unu göstermi?tir. Bu durum, ölçe?in maddelerinin, teorik olarak hedeflenen alt boyutlara yüksek derecede yüklendi?ini ve yap?n?n Türk kültürü içinde de geçerli bir ?ekilde ayr??t???n? kan?tlamaktad?r. Bu yap?, ölçe?in çok boyutlu bir yap?y? ölçme yetene?ini peki?tirmektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü:

Uyarlama (Adaptation)

Format:

Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Orijinal ölçek genellikle 4 veya 5 noktal? Likert format?n? kullan?r.)

Mevcut Dil:

Türkçe

Popülasyon Grubu:

Üniversite Ö?rencileri ve Toplum Üyeleri (Yeti?kin Popülasyon)

Ya? Grubu:

Ergenlik sonu ve Yeti?kinlik (Genellikle 18 ya? ve üzeri)

Popülasyon Detaylar?:

Uyarlama çal??mas?, hem akademik çevrelerden (üniversite ö?rencileri) hem de genel topluluktan al?nan örneklemler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir, bu da ölçe?in yeti?kin popülasyonunda geni? bir kullan?m alan?na sahip oldu?unu gösterir.

Test Metodolojisi:

Öz bildirim (Self-Report) ölçe?i. Kat?l?mc?lar, stresli durumlarla kar??la?t?klar?nda kulland?klar? duygusal ba? etme stratejilerine ne s?kl?kta ba?vurduklar?n? belirtirler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Anahtar Kelimeler

Duygusal Süreçleme, Duygusal ?fade, Faktör Analizi, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometri, Stres Yönetimi, Ba? Etme Stratejileri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:

Mevcut kaynaklarda belirtilmemi?tir.

Ba?lant? E-posta Adresleri:

emresenoldurak@yahoo.com

Yaz??ma Adresi:

Emre ?enol Durak (Sorumlu Yazar)

?zinler ve Ücretler ve Test Y?l?

Duygusal Yakla??m Ba? Etme Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas? 2011 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçek, akademik ara?t?rmalarda kullan?ma aç?kt?r; ancak ticari veya klinik amaçl? kullan?mlar için sorumlu yazar (Emre ?enol Durak) ile ileti?ime geçilmesi veya yay?mlanan derginin telif haklar?na uyulmas? gerekmektedir. Kullan?m ve kopyalama izinleri için kaynak makaleye ba?vurulmal?d?r.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?u adresten indirilebilir: factor-structure-and-psychometric-properties-of-the-emotional-approach-coping-scale-in-turkish.pdf

Kaynaklar

Durak, E. ?., & Durak, M. (2011). Factor structure and psychometric properties of the Emotional Approach Coping Scale in Turkish university students and community members. *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, *33*(2), 264-272. DOI 10.1007/s10862-011-9223-z

Duygusal Yakla??m Ba? Etme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM